

VÄRDEBESKRIVNING

Område av riksintresse för naturvård i Jönköpings län

Datum: 2023-11-27

Områdesnummer: NRO 06 036

Områdesnamn: Nissan nedströms Nissansjöarna

Kommun: Gislaved (62), Gnosjö (17)

Kartblad: 5DNV & 6DSV

Area: 1 001 ha

Naturgeografisk region: 11 Sydsvenska höglandets och smålandsterrängens myrrika västsida.

Kust/havsregion: -

Regionindelning för sjöar och vattendrag: -

Agrara kulturlandskapsregioner: -

Landskapsform: 1 Slätt relativ höjd lägre än 20 meter & 3 Kullig terräng med relativ höjd 20-50 m.

Riksvärde:

Nipa
Meander
Korvsjö

Värdebeskrivning: Meandersystemet kring Nissan i avsnittet mellan Södra Gussjön och sammanflödet med Anderstorpsån utgör ett levande exempel på eroderande och ackumulerande geologiska processer som formar landskapet. Erosionen blottlägger vidare skärningar i den vidsträckt sandavlagringen, vilket kan vara betydelsefullt för möjligheten att tolka sandavlagringens bildningssätt.

Nissans meanderlandskap har en tilltalande landskapsbild.

Huvudkriterier: A, B

Förutsättningar för bevarande: Geologiska formelement kan skadas av täktverksamhet, schaktningar och dikningar, samt i vissa fall av terrängkörningar i samband med skogsavverkningar m.m.

Säkerställande: -

Områdets huvuddrag: Nissans dalgång är fylld med stora mängder isälvssediment av sand som avsatts under lång tid och till mäktiga jorddjup. Från Stora Gussjö i norr och söderut till Gislaved är jorddjup på 40–50 meters vanligt förekommande.

Under postglacial tid har Nissan med biflöden eroderat sig ned i den flacka sandavlagringen. Vattenströmmarna har eroderat och deponerat älvsediment så att ett meandrande lopp har bildats i en bred erosionsfåra. Erosionsfåran är ofta upp till 400 m bred och uppvisar en pågående meandringsprocess med ett stort antal meanderslingor och avsnörda korvsjöar, nipor levéer och sandbankar.

Det mest formrika avsnittet utbreder sig mellan Nissansjöarna i norr och Nissans sammanflöde med Anderstorpsån i söder. På den flacka sandavlagringen vid sidan av Nissan har utbildats vidsträckta myrmarker, bl.a. riksobjektet Anderstorps store mosse (NF 37).

Särskilt tydliga erosionsformer finns i Holmenområdet norr om Gislaved och i avsnittet öster om Rastamossen.

Delar av Nissans meandersystem intill Gislaveds tätort har betydelse som närströvsområde med anlagda stigar, broar och med ett rikt fågelliv.

Anmärkningar: Nissan är kalkningspåverkad då stora delar av avrinningsområdet kalkas liksom Moa sågbäck som mynnar i Nissan inom området.

Referenser:

Lagerlöf J, 1975: Naturinventering för Gislaveds kommun.

Svensson C, 1977: Grusinventering i Nissandalen. Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Sundevall S-E, 2006: K 65 Beskrivning till jordartsgeologiska kartan 6D Gislaved SV. SGU.

Malmberg Persson K och Grånäs K, 2010: K 167 Beskrivning till jordartskartan 5D Värnamo NV. SGU.